

**De Vita Et Honestate Canonicorvm, Et Aliorvm
Ecclesiasticorvm Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Quomodo renouari concordia, & charitas debeant. cap.xxxvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](#)

coelestis exercitus in excelsis Deo, & in terra patribus bonæ voluntatis Miserabiliter planè decipi plerique, qui sine charitate, aut Deo in hac mortali placere, aut ad eum sine illa se putant pervenire. Ven si nobis charitas non est, sed odium & inuidia, & astia, & discordia, & similitudo, & luxuria, & cetera regnant, quæ omnia à Christianitatis proprio anno regnare mirum non est, si animaduersiones diuinatio

a in epist. ad Rom. cap. 1.

Charitatis refrectio, radix omnium malorum est

b Matth. 24.

c Psal. 27.

d Psal. 27.

terius exteriusque diuersissimis modis feriant, & tum inimicorum aduersum nos commoueant. sed, vt Theophilactus inquit^a, radix omnium malorum est ipsa charitatis refrectio. Hinc enim ei, quater alteri non reconciliatur; alter alterum non diligat, nulla ergo alium tangatur miseratione. Quod & Augustinus dixit^b: Quando abundabit iniquitas, nescient charitas. Porro natura nos inter nos ipsa cognoscere ac reliqua animalia. Quapropter si pacem, quietem, & tranquillam ducere volumus, pacis, & mortalitatis amatorem diligamus, & timeamus, cunctaque ceptis colla humiliter submittamus. Hi autem, quoniam noribus fulciuntur, dignum est, vt vinculo carnis connectantur, ne alterutius injuriam, aut de honestam contra fas meditentur, ne desideri, & dolos ut uicent existant, ne forte qui dolosi sunt incident illis. Psalmista, dicentis^c: Qui loquuntur pacem cum proximo suo, mala autem in cordibus eorum; de illo domine secundum opera eorum, & secundum negotiam adiumentorum ipsorum. Secundum operatum illorum tribue illis, redde retributionem eis ipsis^d.

Quomodo renouari concordia & charitas debet

C A P. XXXVI.

e Hom. 40.
lib. quinque.
Homil.

D. Verò Augustinus de fraterna concordia confessionis relaxatione sermonem faciens^e, inquit, vita ista mortalitatis, & fragilis, quia inter tot terrenas tentationes periclitatur, & orat ne hominem gatur, non potest esse in quoquis iusto sine qualibet que peccatis; vnum est remedium per quod u

polimus, quia docuit nos magister Deus dicere in oratione: Dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Pactum, & placitum cum it. a Mat. 6. Luc.

Dicitur, & conditionem soluendi debiti in cautione h[ab]escriptissimus: Dimitte nobis, plena fiducia peccatis, & nos dimittimus. Si autem non dimittimus, dimit nobis peccata non putemus, ne nos ipsos fallamus. Humanum est irasci; sed non debet iracundia tua ratus circulus breuis, suspicionibus irrigari, & ad trahendam odii peruenire. Aliud est enim ira, aliud odium; tam ipse etiam pater irascitur filio; sed non odit filium, irascitur, ut corrigit: si propterea irascitur, ut tangu, amando irascitur. Qui vero odit fratrem suum, homicida est. Si ergo odis fratrem tuum, seculambulas, & concordare non vis? Non agnoscas que sparium tibi dederit Deus? Ecce iam homicidias, & adhuc viuis. Si Dominum iratum haberes cum odio fratris subito rapereris. Parebit tibi Deus, parentib[us], concordia cum fratre tuo. Si forte tu vis, & alle non vult, sufficiat tibi, & dic securus: dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris. Si forte peccasti in illum, & vis cum illo concordare, cieue dicere: Frater, ignosce mihi quod peccavi in te: si ille non vult ignoroscere, non vult dimittere debitum, ipse obseruet quando habet orare, tu leuosis de Domino tuo, si dixisti ex toto corde tuo, si vera humilitate, non ficta charitate, quia Deus videt corde unde dixisti. Si non erubuisti peccare, non embescas rogare: si non erubuisti de iniustitate, non tristes de humilitate.

Quicumque ergo habetis discordiam cum fratribus vestris, & iustum iudicium fertis in vos, intus in cordibus vestris, & inuenitis vos non debuisse facere, quod fecisti, non debuisse dicere, quod dixistis, petite veniam fratris a fratribus vestris. Quodsi personae sunt humiles

*Sed dominus pec-
cet in seruum,
quonodo recō-
ciliari cum illo
debet.*

Y V veniam,

In quem peccatum est, veniam petere non debet à peccante in se.

veniam; blandè tamen illum alloquatur; blandit appellatio veniae est postulatio. Si verò ille qui in peccauit, veniam petere nolit, non est, quod illud Da mihi veniam, qui te noslì non peccasse in fratre tuum; quid expetis tibi ignosci ab eo quem no[n] habet aut in quem non peccasti? Si bene noslì, bene disfida, quia in te peccauit, non tu in illum, in ista uita fuisse sit tua conscientia. Debent inter vos esse alii pacifici illum obiurgent, ut à te prius veniam petat, non paratus esto ignorare, prorsus paratus eloquere corde dimittere. Si paratus es dimittere, iam dimisisti. Habis tamen adhuc quod ores, minirum ut petas veniam, quia scis ei nocere, si non petat. Orango illo, & dic in oratione tua: Domine, leis me no[n] petat in illum fratrem meum; sed illū potius peccatum meum & obesse illi, quod peccauit in me, si veniam petas à me; ego bono animo peto, ut ignoscas ei. Minimū sis oportet illius, quod Dominus dixit^a: Dispergite inimicos vestros, benefacite iis, qui oderunt vos, pro persequentibus, & calumniantibus vos, ut filii patris vestri, qui in celis est: qui sollem suum faciat super bonos, & malos, & pluit super iustos, & iustos. Si enim diligitis eos, qui vos diligunt, quam misericordia habebitis: nonne & publicani hoc faciunt? Et si diligeritis fratres vestros tātum, quid amplius faciunt? Ne & Ethnici hoc faciunt? Estote ergo vos perfecti, & pater vester cœlestis perfectus est.

Num semper concordia seruanda sit,
C A P. XXXVII.

*b Hom. 56. in
Isaiae.*

*c Num. 16. &
25. Iude 1.
d Matth. 26.
Mat. 14. Euc.
22.
e Matth. 5.*

CAETERVM obseruandum est illud, quod terdum concordiam soluere bonum est. Non D. Chrysostomus inquit^b, est & mala concordia & discordia bona. Siquidem qui turrim adirentur concordes erant in malo suo; inde etiā inuiti, ac tamen, dissenserunt. Et socij Chorē male concordabant^c, ideo bene diuisi sunt. Et Iudas cum Iudea presul consensit^d. Est ergo bona discordia, & concordia mala. Quamobrem ait Dominus^e: Si oculus tuus lacerabitur, cruce cum; & si pes, absconde. Quodsi membra